

Lag om ersättning vid frihetsinskränkning;

utfärdad den 31 maj 1974.

SFS 1974: 515

Utkom från trycket
den 25 juni 1974

Kungl. Maj:t förordnar följande med riksdagen¹.

1 § Den som har varit häktad på grund av misstanke om brott eller som till följd av sådan misstanke under mer än 24 timmar i sträck har varit anhållen, underkastad reseförbud, intagen på rättspsykiatrisk klinik, tagen i försvararrest eller tagen i förvar genom beslut av befälhavare på fartyg eller luftfartyg eller av beskickning eller konsulat har rätt till ersättning av staten, om

1. frikännande dom meddelas för gärningen,

2. åtalet avvisas eller avskrivs.

3. förundersökning avslutas utan att åtal väckes eller, såvitt gäller försvararrest, beslutet härom upphäves utan att målet hänskjutes till rättegång eller disciplinstraff ålägges, eller

4. beslutet om frihetsinskränkning genom avslag på häktningsframställning eller efter överprövning, fullföljd av talan eller anlitande av särskilt rättsmedel upphäves eller ersättes av beslut om mindre ingripande åtgärd eller undanröjes utan förordnande om ny handläggning.

Den som har varit häktad eller under mer än 24 timmar i sträck har varit anhållen som misstänkt för brott som avses i 24 kap. 1 § första stycket rättegångsbalken har jämväl rätt till ersättning, om gärningen i domen hänföres under sådant lagrum att häktning icke kunnat ske annat än enligt 1 § andra stycket eller 2 § samma kapitel och det icke har förelegat sådana förutsättningar för häktning som anges där. För rätt till ersättning på grund av anhållande fordras dessutom att det ej heller har förelegat omständighet som anges i 24 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken.

2 § Den som har undergått fängelse, förvandlingsstraff för böter eller fritidsstraff eller varit intagen i anstalt för undergående av behandling enligt 28 kap. 3 § brottsbalken, ungdomsfängelse eller internering har rätt till ersättning av staten, om efter fullföljd av talan eller anlitande av särskilt rättsmedel frikännande dom meddelas eller mindre ingripande påföljd ådömes eller dom eller beslut som legat till grund för verkställigheten undanröjes utan förordnande om ny handläggning. Detsamma gäller den som efter förordnande av domstol enligt 31 kap.

¹ Prop. 1974:97, LU 25, rskr 278.

3 § brottsbalken har undergått sluten psykiatrisk vård eller vård i specialsjukhus för psykiskt utvecklingsstörda.

3 § Den som i annat fall än som anges i 1 eller 2 § till följd av beslut vid myndighetsutövning varit berövad friheten har rätt till ersättning av staten, om det finnes uppenbart att frihetsberövandet var utan grund.

4 § Rätt till ersättning föreligger ej, om den som har varit utsatt för frihetsinskränkningen själv uppsåtligen har föranlett denna. Har han sökt undanröja bevis eller på annat sätt försvåra sakens utredning eller, i fall som avses i 1 §, sökt undandra sig förundersökning eller lagföring, utgår ersättning endast om det finns synnerliga skäl.

Rätt till ersättning föreligger ej heller, om det i annat fall med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att ersättning utgår. Ersättning får dock ej vägras på den grund att misstanke om brott kvarstår utan att skuldfrågan är klarlagd.

5 § Ersättning utgår för utgifter, förlorad arbetsförtjänst, intrång i näringsverksamhet och lidande.

Ersättningen får nedsättas efter vad som finnes skäligt, om tiden för frihetsinskränkningen har avräknats eller eljest beaktats vid fastställande eller verkställighet av brottspåföljd.

6 § Anspråk på ersättning får ej överlåtas till annan innan ersättningen blivit slutligt bestämd.

7 § Utgår ersättning enligt denna lag och har den ersättningsberättigade rätt till skadestånd av annan, inträder staten i motsvarande mån i hans rätt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1974, då lagen (1945:118) om ersättning i vissa fall åt oskyldigt häktade eller dömda m.fl. skall upphöra att gälla.

Den nya lagen gäller även i fråga om frihetsinskränkning som har skett före ikraftträdandet och som icke har upphört dessförinnan. I övrigt tillämpas äldre bestämmelser beträffande frihetsinskränkning som har ägt rum före ikraftträdandet.

CARL GUSTAF

CARL LIDBOM
(Justitiedepartementet)

